

Assignatura:	LITERATURA ALEMANYA DELS SEGLES XIX I XX
Codi:	23342
Professora:	Anna Rossell
Crèdits:	5
Tipus:	TR/OP
Semestre:	2
Horari de classe:	Dimarts i dijous, 11:30-13:00.

1. Objectius

El curs pretén aprofundir en la reflexió i la discussió d'aspectes específics de les obres més representatives d'autors clàssics de la literatura alemanya de finals del segle XIX i la primera meitat del segle XX, que han marcat especialment el pensament literari europeu, tot fomentant la polèmica entre els participants per tal d'enriquir les possibilitats interpretatives.

2. Temes

2.1. Gerhard HAUPTMANN,

trad. cat. *Els teixidors*, trad. de Feliu Formosa, edicions 62 (Els llibres de l'Escorpi. Teatre. El Galliner), Barcelona, 1978. (Exhaurit: Fotocòpia).

2.2. Thomas MANN,

trad. cat. *La mort a Venècia*, trad. Joan Fontcuberta, edicions Proa, Barcelona (a la venda)

trad. cast. *La muerte en Venecia*, trad. de Juan del Solar, Edhsa, Barcelona, 1983 (a la venda) (També existeix una edició de butxaca (a la venda)).

2.3. Franz KAFKA,

trad. cat. *El procès*, trad. Gabriel Ferrater, edicions Proa, Barcelona (a la venda).

trad. cast. *El proceso*, trad. Feliu Formosa, ediciones B, Barcelona (a la venda).

2.4. Alfred DÖBLIN,

trad. cat. *Berlin Alexanderplatz*, trad. de Carme Serrallonga, edicions de 1984, Barcelona (a la venda).

trad. cast. *Berlin Alexanderplatz*, trad. Miguel Saenz, editorial Destino (Ancora y Delfín) Barcelona (a la venda).

2.5. Bertolt BRECHT,

trad. cast. *Vida de Galileo*, dins *Teatro Completo*, 7, trad. de Miguel Saenz, Alianza, Madrid, 1995 (a la venda).

2.6. Friedrich DÜRRENMATT,

trad. cast. *Los Físicos*, trad. Juan José del Solar, Tusquets, Barcelona (a la venda).

3. Bibliografia (crítica literaria sobre els temes):

Tema 1:

Rita Gutzmann, "Del naturalismo al expresionismo", dins *Teoria de la literatura alemana*, Síntesis, Madrid, 1994, pàg. 169-181. (UAB / Humanitats).

Universitat Autònoma de Barcelona

György Lukács, "Arte y verdad objetiva" (1954), dins *Materiales para el realismo*, Grijalbo, Barcelona, 1977, pàgs. 187-240. (IA). EXPOSICIÓ NO.

-, "El naturalismo alemán", dins *Sociología de la literatura*, trad. de Michael Faber-Kaiser, Península/ed. 62, Barcelona, 1973, pàgs. 431-440. (UAB / Humanitats).
EXPOSICIÓ NO

Ricard Salvat, *El teatre contemporani* (1/El teatre és una arma? De Piscator a Espriu), ed. 62, Barcelona, 1966. (UAB /Humanitats).

Peter Szondi, "Hauptmann", dins *Teoria del drama modern 1880-1950*, trad. de Mercè Figueras, Publicacions de l'Institut del Teatre, Barcelona, 1988, pàgs. 48-54. (UAB / Humanitats).

Raymond Williams, "Hauptmann: Los Tejedores", dins *El Teatro de Ibsen a Brecht*, trad. José, M. Alvarez, Península, Barcelona, 1975, pàgs. 279-284. (UAB / Humanitats).

Tema 2:

Roman Karst, *Thomas Mann. Historia de una disonancia*, Barral, Barcelona, 1974. (UAB / Humanitats).

Erwin Koppen, "La belleza, la muerte y el Diablo - Escenarios italianos en la obra narrativa de Thomas Mann", dins *Thomas Mann y Don Quijote. Ensayos de Literatura Comparada*, Gedisa, Barcelona, 1990. (UAB / Humanitats).

György Lukács, "Franz Kafka o Thomas Mann?", dins *Significación actual del realismo crítico*, trad. de Mª Teresa Toral, Era, México D.F., 1974, pàgs. 58-112. (UAB / Humanitats).

-, Thomas Mann, trad. de Jacobo Muñoz, Grijalbo, Barcelona, 1969. (UAB / Humanitats).

Hans Mayer, "Nueva ojeada a Thomas Mann", dins *De la literatura alemana contemporánea*, Fondo de Cultura Económica, México D.F., 1972, pàgs. 218-246. (UAB / Humanitats).

-, "Thomas Mann o el punto crítico", dins *La literatura alemana desde Thomas Mann*, Alianza, Madrid, 1970, pàgs. 8-26. (UAB / Humanitats).

Marcel Reich-Ranicki, *Thomas Mann y los suyos*, trad. Anna Rossell, Tusquets, Barcelona, 1989 (UAB / Humanitats).

Klaus Schröter, *Thomas Mann*, trad. de Judith Vilar, ed. 62, Barcelona, 1990. (UAB / Humanitats).

Eugenio Trías, *Conocer Thomas Mann y su obra*, Dopesa, Barcelona, 1978. (UAB / Humanitats).

Tema 3:

Theodor W. Adorno, "Apuntes sobre Kafka", dins *Crítica cultural y sociedad*, trad. de Manuel Sacristán, Ariel, Barcelona, 1973, pàgs. 131-173.

Beda Allemann, "Asalto de pie. Tiempo e historia en la obra de Kafka", dins *Literatura y Reflexión I*, Alfa, 1975, pàgs. 85-108. (UAB / Humanitats).

-, "Kafka: "Sobre las paráboles", dins *Literatura y Reflexión I*, Alfa, Buenos Aires, 1975, pàgs. 72-84. (UAB / Humanitats).

Walter Benjamin, "Dos iluminaciones sobre Kafka", dins *Imaginación y sociedad. Iluminaciones I*, trad. de Jesús Aguirre, Taurus, Madrid, 1993, pàgs. 197-217 (UAB / Humanitats).

-, "Franz Kafka", a *Angelus Novus*, Edhasa, Barcelona, 1971, pàgs. 91-126. (UAB / Humanitats).

Maurice Blanchot, *De Kafka a Kafka*, Breviarios del Fondo de Cultura Económica, México, 1991.

Max Brod, *Kafka*, Alianza/Emecé, Madrid / Buenos Aires, 1951. (UAB / Humanitats).

Elias Canetti, *El otro proceso de Kafka*, Alianza, Madrid, 1983. (UAB / Humanitats).

Wilhelm Emrich, "La ruptura de Franz Kafka con la tradición y su nueva ley", dins *Protesta y Promesa*, Alfa, Barcelona, 1985, pàgs. 195-217. (UAB-Humanitats).

Walter Falk, "Franz Kafka y el Tormento", dins *Impresionismo y Expresionismo*, Guadarrama, Madrid, 1963, pàgs..125-239. (UAB-Humanitats).

Ernst Fischer, "Franz Kafka", dins *Literatura y crisis de la civilización europea. Kraus. Musil. Kafka*, trad. de Pedro Madrigal, Icaria, Barcelona, 1984, pàgs. 103-161. (UAB-Humanitats).

Luis Izquierdo, *Kafka*, Barcanova, Barcelona, 1981. (UAB-Humanitats).

-, *Conocer Kafka y su obra*, Dopesa, Barcelona, 1979. (UAB-Humanitats).

Lucio Lombardo Radice, *El acusado Kafka*, Icaria, Barcelona, 1977. (UAB-Humanitats).

Hans Mayer, "Franz Kafka o 'Fin de la psicología'", dins *La literatura alemana desde Thomas Mann*, Alianza, Madrid, 1979, pàgs. 27-36. (UAB-Humanitats).

Walter Muschig, "En torno a Franz Kafka", dins *Expresionismo, literatura y panfleto*, Labor, Madrid, 1976, pàgs. 160-168 (IA/UAB-Humanitats).

-, "Psicoanálisis y ciencia literaria", dins *Expresionismo, literatura y panfleto*, Labor, Madrid, 1976, pàgs. 69-95 (IA/UAB-Humanitats).

Joachim Unseld, *Franz Kafka. Una vida de escritor*, Anagrama, Barcelona, 1989. (UAB-Humanitats).

Klaus Wagenbach, *Franz Kafka*, ed. 62, Barcelona, 1991. (UAB / Humanitats).

Tema 4:

David B. Dollenmayer, *The Berlin novels of Alfred Döblin*, University of California Press, Berkeley, 1988. (UAB / Humanitats).

Walter Muschig, "Dos novelas de Alfred Döblin", dins *La Literatura expresionista alemana, de Trakl a Brecht*, Seix Barral, Barcelona, 1972, pàgs. 209-231. (UAB / Humanitats).

-, "Alfred Döblin, hoy", dins *Expresionismo, literatura y panfleto*, Labor, Madrid, 1976, pàgs. 211-219. (IA/UAB-Humanitats).

-, "Psicoanálisis y ciencia literaria", dins *Expresionismo, literatura y panfleto*, Labor, Madrid, 1976, pàgs. 69-95 (IA/UAB-Humanitats).

Tema 5:

Walter Benjamin, *Tentativas sobre Brecht. Iluminaciones 3*, pròleg i trad. de Jesús Aguirre, Taurus, Madrid, 1975. (UAB / Humanitats).

Bertolt Brecht, "Petit Organon per al Teatre", dins *Bertolt Brecht. Teatre*, ed. 62 i "La Caixa", Barcelona, 1988, pàgs. 15-49. (UAB / Humanitats).

Carlos Buján, "Excurso sobre 'Leben des Galilei', de Bertolt Brecht", a *La figura del físico atómico en el teatro alemán contemporáneo. La responsabilidad del científico como tema*

literario, ediciones de la Universidad de Salamanca, Salamanca, 1979, pàgs. 73-82. (UAB / Humanitats).

Paolo Chiarini, "Génesis de la Dramatúrgia y Teoría del espectáculo", dins *Bertolt Brecht*, trad. Jesús López Pacheco, Península, Barcelona, 1969. (UAB / Humanitats)

- , "Leben des Galilei", dins *Bertolt Brecht*, trad. Jesús López Pacheco, Península, Barcelona, 1969, pàgs. 193-196. (UAB / Humanitats).

Jacques Desuché, *La Técnica Teatral de Bertolt Brecht*, trad. i pròleg Ricard Salvat, oikos-tau ed., Vilassar de Mar, 1968. (UAB / Humanitats).

Ronald Gray, "Teoría y Práctica", dins *Brecht Dramaturgo*, trad. de Antonia Kerrigan, Ultramar ed., Madrid, 1978, pàgs. 85-110. (UAB / Humanitats)

- , "Vida de Galileo", dins *Brecht Dramaturgo*, trad. de Antonia Kerrigan, Ultramar ed., Madrid, 1978, pàgs. 135-144. (UAB / Humanitats).

Marianne Kesting, *Bertolt Brecht*, trad. de Núria Roig, ed. 62, Barcelona, 1991. (UAB / Humanitats).

Raymond Williams, "Bertolt Brecht", dins *El Teatro de Ibsen a Brecht*, trad. de José Mª Alvarez, Península, Barcelona, 1975, pàgs. 325-344. (UAB / Humanitats).

Tema 6:

Walter Muschg, "Dürrenmatt y 'los físicos' ", dins *La literatura alemana desde Thomas Mann*, Alianza, Madrid, 1979, pàgs. 188-193. (UAB-Humanitats).

Bibliografia general / obres de consulta:

Karl August Horst, *Caracteres y Tendencias de la Literatura Alemana en el siglo XX*, Nymphenburger Verlagshandlung, München, 1964. (UAB / Humanitats).

Hans Mayer, *La literatura alemana desde Thomas Mann*, trad. de Pilar Lorenzo, Alianza, Madrid, 1970. (UAB / Humanitats).

Ladislao Mittner, *Storia della letteratura tedesca*, Einaudi, Torino, 1984. (UAB / Humanitats).

Walter Muschg, *Expresionismo, literatura y panfleto*, Labor, Madrid, 1976. (IA).

Vladimir Nabokov, *Curso de literatura europea*, ediciones B, Barcelona, 1987. (UAB / Humanitats).

Antonio Ramos-Oliveira, *Historia social y política de Alemania*, 2 vol., Fondo de Cultura Económica, México, 1973 (documentació històrica). (UAB / Humanitats).

Les relacions bibliogràfiques prenenen ser una eina útil de consulta segons les necessitats i l'interés particular de cadascún. Tots aquells que llegeixin l'alemany poden disposar d'una bibliografia addicional en llengua alemany.

Nota: IA = Biblioteca de l'Institut Alemany de Barcelona
C./ Manso 24 -28
08015 Barcelona
Tel. +34 93 292 60 06
<http://www.goethe.de/wm/bar>

Altres biblioteques d'interés.

Departament de Llengua i Literatura Alemanyes
Universitat de Barcelona / Facultat de Lletres
Gran Via de les Corts Catalanes, 585
08007 Barcelona
Tel. 93 318 42 66 (extensió 2717) (obert de 9 - 21 h.)

4. Sistema d'avaluació

L'eix del curs és la interpretació de les novel·les i les obres de teatre a partir de la discussió i la reflexió conjunta sobre temes donats per endavant. L'assistència regular és doncs fonamental, així com la lectura atenta i reflexionada de les obres corresponents abans de començar a discutir-les. La participació activa a classe i l'assistència regular seran un criteri d'avaluació, juntament amb la nota que hom obtingui de les recensions per escrit d'algunes de les obres i de les exposicions fetes a classe.

Aproximadament, la reflexió de cadascuna de les obres ens ocuparà quatre sessions. Abans de començar l'anàlisi d'una obra, caldà haver-la acabat de llegir completa.

Cada estudiant haurà de fer alguna *intervenció* a classe sobre un aspecte de l'obra, acordat prèviament, o alguna *exposició* sobre un tema, elaborada a base de documentació complementària ocrítica literària

De les set obres que tractarem, caldran cinc recensions escrites.